

Białystok, 25 października 2020 roku

Prof. dr hab. Leonard Etel

Kierownik Katedry Prawa Podatkowego

Wydział Prawa

Uniwersytet w Białymstoku

Recenzja osiągnięć doktor Katarzyny Wojewody-Buraczyńskiej ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego

I. Uwagi ogólne

Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 1789 ze zm.) do postępowania habilitacyjnego może zostać dopuszczona osoba, która posiada stopień doktora oraz osiągnięcia naukowe lub artystyczne, uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiące znaczny wkład autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej lub artystycznej oraz wykazuje się istotną aktywnością naukową lub artystyczną.

Już na wstępie należy stwierdzić, że dorobek naukowy dr Katarzyny Wojewody-Buraczyńskiej spełnia wyżej wskazane ustawowe wymogi ubiegania się o stopień doktora habilitowanego. Wysoko należy ocenić zwłaszcza jej rozprawę habilitacyjną pt. *Status osoby niepełnosprawnej w polskim prawie finansowym*, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczo - Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce 2019. Jej pozostałe osiągnięcia naukowe, z pewnymi zastrzeżeniami, także uzasadniają jej wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

UNIwersytet WARMIŃSKO-MAZURSKI
w Olsztynie

SEKRETARIAT WYDZIAŁU PRAWA I ADMINISTRACJI

Wpłynęło dnia 3.11.2020

Nr K.P.A. 22.6.6456.2020

mgr inż. Katarzyna Ustaszewska
SPECJALISTA

II. Ocena osiągnięcia naukowego dr Katarzyny Wojewody-Buraczyńskiej stanowiącego podstawę do ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego

Zgodnie z art. 16 ust. 2 powołanej wyżej ustawy osiągnięciem stanowiącym podstawę do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego może być m.in. dzieło opublikowane w całości lub w zasadniczej części, albo cykl publikacji powiązanych tematycznie. W naukach społecznych i humanistycznych takim osiągnięciem powinna być rozprawa habilitacyjna. I tak jest w przypadku pani doktor. Jako podstawowe osiągnięcie naukowe wskazuje ona monografię pt. *Status osoby niepełnosprawnej w polskim prawie finansowym*, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczo - Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce 2019.

Na podkreślenie zasługuje trafność wyboru tematu rozprawy. Problematyka regulacji prawno-finansowych dotyczących osób niepełnosprawnych jest ważna z kilku powodów. Zasadniczy jest ten, że osoby te bardzo często potrzebują różnorodnych form wsparcia i z reguły „dobre słowo” nie wystarcza. Na pierwszy plan wysuwa się pomoc finansowa, która nie może być utożsamiana jedynie ze świadczeniami rentowymi. Niepełnosprawni dla normalnego funkcjonowania w społeczeństwie wymagają stworzenia im dogodnych warunków, uwzględniających ich stopień niepełnosprawności. Stworzenie tych warunków nie jest możliwe bez pieniędzy, ale nie tylko. Potrzebne są racjonalne regulacje prawne pozwalające w efektywny sposób je wykorzystywać w celu wsparcia finansowego tej grupy osób. I tym właśnie zajęła się pani doktor w habilitacji. Dokonała ona swoistego remanentu wszystkich funkcjonujących w prawie finansowym instrumentów, które służą, albo lepiej – powinny służyć - realizacji tego celu. Taka ich analiza dokonana w jednym miejscu prowadzi do bardzo ciekawych wniosków i pozwala ocenić realność i efektywność pomocy udzielanej w tych formach. Za podjęciem tej tematyki przemawia również to, że nikt wcześniej nie zajął się tytułową tematyką w sposób kompleksowy. Jest to – wg mnie – pierwsza monografia, która dotyczy instrumentów finansowych wspierania osób niepełnosprawnych. Dobrze się stało, że habilitantka zwróciła uwagę na ten problem i dokonała jego analizy w formie całościowego opracowania. Nie jest to jedyna zaleta tego opracowania, o czym niżej.

Praca ma jasno określony cel. Autorka poddaje analizie regulacje prawno-finansowe, których przedmiotem jest pomoc osobom niepełnosprawnych po to, aby wskazać, które z nich funkcjonują dobrze, a które źle. Ocenia bardzo rzetelnie istniejące rozwiązania i wskazuje, tam gdzie to jest potrzebne, co trzeba w nich zmienić, aby zwiększyć ich efektywność. Jest to modelowe podejście do tej tematyki. Autorka nie ogranicza się do zebrania i opisanie najważniejszych instrumentów wsparcia, ale także – i jest to zasadniczy cel pracy, podpowiada

ustawodawcy, co trzeba w tych instrumentach zmienić, dobrze to uzasadniając. Wg mnie takie podejście poza walorami teoretycznymi, ma olbrzymi walor praktyczny w postaci szeregu propozycji, które mają na celu udoskonalenie obowiązującego systemu wspomagania finansowego osób niepełnosprawnych. I to jest wg mnie najcenniejsza część pracy, która może po realizacji zawartych tam postulatów udoskonalić obowiązujące w tym zakresie unormowania.

Nie budzi żadnych zastrzeżeń przejęty przez habilitantkę układ pracy. Praca poza wstępem składa się z 6 rozdziałów merytorycznych oraz zakończenia, którego nazwa może być myląca, ponieważ są to w istocie wnioski i propozycje udoskonalenia obowiązującego systemu. Warto zwrócić uwagę na sposób, w jaki prowadzone są rozważania w każdym z rozdziałów. Na początku rozdziału autorka formułuje uwagi ogólne, gdzie wskazuje problemy merytoryczne, którymi zajmuje się w dalszej części. Rozdział kończy się posumowaniem wcześniej prowadzonych rozważań. Jest to przemyślana koncepcja prezentacji niekiedy bardzo skomplikowanych kwestii, pozwalająca czytelnikowi lepiej je zrozumieć.

W rozdziale pierwszym podjęta jest udana próba ustalenia zakresu pojęcia niepełnosprawność. Autorka wskazuje, że nie ma jednej, powszechnie akceptowanej definicji tego pojęcia, chociaż problematyka ta jest przedmiotem wielu aktów, w tym międzynarodowych. W tej części pracy wskazano na prawną definicję niepełnosprawności i procedury nabywania statusu osoby niepełnosprawnej. Są to dosyć złożone postępowania, których analiza pozwala stwierdzić, jakie kryteria przewidziane w przepisach prawnych składają się na pojęcie niepełnosprawności. Pozwala to lepiej zrozumieć mechanizmy stosowania instrumentów wsparcia osób niepełnosprawnych przedstawionych w kolejnych rozdziałach.

Rozdział drugi jest poświęcony przedstawieniu instrumentów wsparcia uregulowanych w części ogólnej prawa podatkowego. Dobrze się stało, że autorka zwróciła uwagę na te mechanizmy, nie przechodząc od razu od omawiania poszczególnych rozwiązań obowiązujących na gruncie ustaw regulujących poszczególne podatki. Rozważania zawarte w tej części pracy pozwalają lepiej zrozumieć wagę i znaczenie instrumentów podatkowych w procesie udzielania pomocy adresowanej do osób niepełnosprawnych.

Jak się można domyślić, po przedstawieniu wybranych regulacji z ogólnego prawa podatkowego, autorka w rozdziale kolejnym przechodzi do omawiania unormowań wynikających z konstrukcji prawnej podatków stanowiących dochód budżetu państwa. Na samym początku omówione są regulacje zawarte w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych. Zgodzić się należy z autorką, że osobisty charakter tego podatku pozwala na

szerokie oddziaływanie na status osoby niepełnosprawnej. Nic dziwnego, że stanowi on jeden z podstawowych instrumentów wspierania tej grupy osób. Podobnie zresztą, ale już w mniejszym zakresie, podatek dochodowy od osób prawnych. Jego adresatem są jednostki organizacyjne, co umożliwi stworzenie bodźców do tworzenia warunków funkcjonowania osób niepełnosprawnych w sferze społeczno-gospodarczej. Zdecydowanie mniejsze znaczenie mają regulacje zawarte w pozostałych podatkach państwowych.

Rozdział czwarty został w całości poświęcony podatkowym instrumentom wsparcia wykorzystywanym przez jednostki samorządu terytorialnego. Podatki lokalne mają szeroki zakres podmiotowy, obejmujący także osoby niepełnosprawne. Dlatego ta grupa podatków odgrywa dużą rolę w analizowanym procesie. Z tego powodu świadczenia podatkowe realizowane przede wszystkim przez gminę są potencjalnie bardzo dobrym miejscem na umiejscowienie w nich nowych rozwiązań mających na celu walkę z wykluczeniem społecznym tej grupy osób.

Dwa kolejne rozdziały poświęcone są analizie wydatków państwa na cele związane z pomocą adresowaną do osób niepełnosprawnych. W rozdziale piątym na wstępie przedstawione zostały świadczenia finansowane z funduszy celowych, których głównym celem jest pomoc finansowa tylko tej grupie osób. Stanowią one znaczące wsparcie finansowe osób niepełnosprawnych. Następnie analizie poddane zostały świadczenia z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego. Na końcu rozdziału autorka omawia instrumenty wykorzystywane w systemie zabezpieczenia społecznego. Jest to bardzo popularny i efektywny sposób pomocy niepełnosprawnym, zwłaszcza znajdującym się w trudnej sytuacji finansowej.

Rozdział szósty poświęcony jest ponoszonym przez jednostki samorządu terytorialnego wydatkom mającym na celu wsparcie osób niepełnosprawnych. Autorka bardzo czytelnie i z dużą znajomością tematyki przedstawia niekiedy mało znane formy pomocy stosowane przez samorząd.

W mojej ocenie najlepszą częścią pracy jest „Zakończenie”, gdzie tak naprawdę znalazły się wszystkie ważne ustalenia dokonane w trakcie rozważań wcześniejszych, a dodatkowo przedstawione zostały postulaty zmiany obowiązującego systemu. Jestem przekonany, że każdą pracę naukową, nie tylko habilitację, należy oceniać przede wszystkim przez pryzmat wynikających z niej wniosków i sformułowanych na ich podstawie propozycji zmian. W przypadku recenzowanej habilitacji to kryterium pozwala ją ocenić bardzo wysoko. Autorka w 10. punktach formułuje wnioski wynikające z pracy i następnie przechodzi do wskazania tego, co należy w obowiązujących regulacjach zmienić. Sposób sformułowania wniosków, a także ich uzasadnienie wskazuje jednoznacznie, że jest bardzo dobra praca, która powinna być

wykorzystana na etapie realizacji reformy systemu finansowego wsparcia osób niepełnosprawnych.

Jako recenzent muszę także zwrócić uwagę na mankamenty recenzowanej pracy. Dostrzegam tylko jeden, nie rzutuujący przy tym na wysoką ocenę habilitacji. Zabrakło w niej analizy rozwiązań obowiązujących w innych systemach prawnych. Takie krótkie zestawienie mechanizmów stosowanych w innych państwach pozwoliłoby lepiej ocenić regulacje przyjęte w polskim systemie i być może wskazać, czego w nich brakuje. Oceniając system polski trzeba wskazać na pewne standardy obowiązujące za granicą. To samo dotyczy postulatów jego zmian. Ich uzasadnieniem może być to, jak proponowane regulacje (albo do nich podobne) funkcjonują w innych państwach. Tego zabrakło w pracy, a mogłoby być bardzo przydatne zwłaszcza na etapie wprowadzania w życie propozycji autorki. Powszechnie bowiem zadaje się wtedy pytania o to, czy proponowane rozwiązanie obowiązuje w innych państwach i czy przynosi tam dobre rezultaty. Odpowiedzi na te ważne pytania nie znajdziemy jednak – a szkoda – w recenzowanej habilitacji.

Kończąc ocenę rozprawy habilitacyjnej należy stwierdzić, że odpowiada ona wszystkim wymogom stawianym przed tego typu pracami naukowymi. Wg mnie zawarte w niej rozważania merytoryczne i sposób ich przeprowadzenia (w tym zwłaszcza wnioski i postulaty zmian), świadczą o dojrzałości naukowej doktor Katarzyny Wojewody-Buraczyńskiej.

III. Ocena pozostałych osiągnięć Katarzyny Wojewody-Buraczyńskiej

Przechodząc do oceny pozostałych osiągnięć naukowych pani doktor należy zacząć od jej publikacji naukowych. Po uzyskaniu stopnia doktora habilitantka opublikowała 34 prace naukowe, wyszczególnione w załączniku nr 4 do autoreferatu. Są to dwie monografie, 5 artykułów, 14 rozdziałów w monografiach wieloautorских, 1 współredakcja monografii oraz 11 fragmentów podręczników. Już po złożeniu wniosku pani doktor opublikowała artykuł, 2 rozdziały w monografiach naukowych oraz 8 fragmentów podręczników.

Ilościowo jest to pokaźny dorobek naukowy, powstały w ciągu 9 lat od uzyskania stopnia doktora nauk prawnych. Wskazane monografie to rozprawa habilitacyjna, wyżej już oceniona oraz *Uproszczone formy opodatkowania dochodów* (Siedlce 2017), która jest kontynuacją badań naukowych opublikowanych w rozprawie doktorskiej. Jak przyznaje sama autorka w autoreferacie praca ta powstała częściowo na bazie doktoratu, z uwzględnieniem zmian legislacyjnych, które zostały później wprowadzone. Nie jest to więc całkowicie nowy i

oryginalny kierunek badań, świadczący o rozwoju naukowym autorki po uzyskaniu stopnia doktora.

Mankamentem katalogu publikacji naukowych habilitantki jest to, że dominują w nim rozdziały w monografiach (17) i fragmenty podręczników (19). Przy czym należy zwrócić uwagę, że autorka wykazuje jako nowe opracowania fragmenty kolejnych wydań tego samego podręcznika (2014, 2017 i 2020). Nie są to przy tym opracowania dotyczące mocno zmienionych konstrukcji podatkowych, które są ich przedmiotem. I tak np. podatek od środków transportowych, podatek tonażowy, podatek od sprzedaży detalicznej czy też karta podatkowa nie zmieniły się we wskazanych okresie na tyle, aby można było fragment podręcznika ich dotyczący traktować jako nową, oryginalną publikację naukową.

Stosunkowo mało jest natomiast typowej formy przedstawiania wyników realizowanych prac w formie artykułów naukowych. Autorka po uzyskaniu stopnia doktora napisała ich 6, przy czym nie zostały one publikowane w wysoko punktowanych czasopismach. Warto w tym miejscu zachęcić panią doktor do podjęcia próby publikowania swoich badań w renomowanych periodykach naukowych.

Jak podaje sama autorka jej dorobek naukowy obejmuje 6 obszarów badawczych, a mianowicie:

- 1) prawno-finansowa sytuacja niepełnosprawnych;
- 2) uproszczone formy opodatkowania;
- 3) finanse jednostek samorządu terytorialnego;
- 4) odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych;
- 5) prawno - finansowe aspekty bezpieczeństwa publicznego;
- 6) inne.

W mojej ocenie znaczące dokonania autorka ma w zakresie sytuacji prawno-finansowej niepełnosprawnych oraz uproszczonych form opodatkowania. Pozostałe zainteresowania naukowe autorki zostały wskazane niekiedy „na wyrost” w oderwaniu od konkretnych pozycji dorobku naukowego. Przykładem może być tematyka finansów jednostek samorządu terytorialnego, w ramach której powstały dwie publikacje. Jedna z nich dotyczy opłaty od posiadania psów, a druga podatku od środków transportowych. Nie wydaje się zasadne traktowanie tych dwóch pozycji jako znaczącego dorobku składającego się na tematykę finansów jednostek samorządu terytorialnego.

Natomiast za wiodący kierunek zainteresowań naukowych habilitantki należy uznać problematykę usytuowania osób niepełnosprawnych w regulacjach prawno-finansowych. Jest to potwierdzone nie tylko jej rozprawą habilitacyjną, ale także innymi publikacjami z tego zakresu. Można tu wskazać artykuł: *The Support of Persons with Disabilities from European Funds* (w:) Юридичний журнал «Право України», 1/2019, e-ISSN 2310-323X, s. 295 - 314; *НЕПРЯМІ ПОДАТКИ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ІНКЛЮЗІЇ (ДОСВІД РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА)* (w:) Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки», № 4 за 2018 рік, ISSN 2663-2799, s. 115 – 118 oraz rozdziały w monografii: *Wsparcie osób niepełnosprawnych z budżetu środków europejskich* (w:) *Recenzovaný sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference Právní ROZPRÁVY 2019 MEZINÁRODNÍ VĚDECKÁ KONFERENCE OBLASTI PRÁVA A PRÁVNÍCH VĚD – PRÁVNÍ ROZPRÁVY 2019 S PODTITULEM “PRÁVNÍ REALITA“ ročník IX.*, 25. – 28. února 2019, Hradec Králové, Česká republika, ISBN 978-80-87952-28-3, s. 177 - 188; *Finansowe instrumenty sprzyjające aktywizacji zawodowej niepełnosprawnych* (w:) *Recenzovaný sborník příspěvků mezinárodní vědecké konference. 2018 MEZINÁRODNÍ MASARYKOVA KONFERENCE PRO DOKTORANDY A MLADÉ VĚDECKÉ PRACOVNÍKY, ročník IX*, Hradec Králové, Česká republika, ISBN 978-80-87952-27-6, s. 387 - 397. W opracowaniach tych autorka porusza bardzo ważne zagadnienie pozyskiwania środków finansowych przez osoby niepełnosprawne z funduszy Unii Europejskiej. Jest to zagadnienie pomijane w literaturze przedmiotu, a ważne i znaczące w realizacji procesu wsparcia tej kategorii osób.

Jedną z preferencji podatkowych, z których mogą korzystać osoby niepełnosprawne jest tzw. ulga rehabilitacyjna, której habilitantka w publikacjach poświęciła – i słusznie – dużo miejsca. Należy tu wskazać artykuł pt.: *Ulga rehabilitacyjna jako element inkluzji społecznej*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo - Humanistycznego w Siedlcach, Seria: Administracja i Zarządzanie (44) 2018, Nr 116 z 2018r., s. 78 - 85, gdzie omówione są zasady funkcjonowania ulgi rehabilitacyjnej, jako odliczenia określonych wydatków od dochodu w podatku dochodowym od osób fizycznych. Problematyka ulgi rehabilitacyjnej została rozwinięta w kolejnych publikacjach habilitantki, a mianowicie w: *Wpływ procesu stosowania prawa na zakres uprawnień jednostki - studium przypadku*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo - Humanistycznego w Siedlcach Seria: Administracja i Zarządzanie (43) 2018, Nr 116 z 2018r., s. 155 - 166 oraz w rozdziale monografii: *Ulga rehabilitacyjna w świetle orzecznictwa* (w:) red. B. Kucia - Guściora, M. Münnich, A. Zdunek, R. Zieliński, *Stanowienie i stosowanie prawa podatkowego*. W opracowaniach tych autorka zwróciła uwagę na pewne

nieprawidłowości związane ze stosowaniem przepisów regulujących tę ulgę, sprowadzające się do tego, że organy podatkowe często w sposób nieuprawniony ograniczały możliwość jej stosowania. Omówione tam zostało także orzecznictwo sądowe, wskazujące na szereg problemów związanych z rozumieniem przepisów regulujących ulgę rehabilitacyjną. Lektura tych opracowań pozwala stwierdzić, jak dalece można skomplikować regulacje dotyczące odliczenia od dochodu określonych wydatków przez osoby niepełnosprawne, co z założenia nie powinno być kłopotliwe.

Problematyce opracowania strategii wsparcia osób niepełnosprawnych jest także poświęcony rozdział w monografii: *Europejska strategia w sprawie niepełnosprawności na poziomie powiatu - studium przypadku* (w:) red. S. Faliński, *Lokalny samorząd terytorialny w aspekcie międzynarodowym*, Siedlce 2018, s. 169 - 198. Autorka wskazuje tam na rolę tytułowej strategii jako instrumentu zwiększającego możliwości funkcjonowania osób niepełnosprawnych. Strategie te, chociaż nie są aktami normatywnymi, umożliwiają przygotowanie i prowadzenie racjonalnej polityki w tym zakresie, w tym uzyskiwanie potrzebnych środków finansowych.

Za drugi, obok statusu osób niepełnosprawnych, obszar zainteresowań naukowych, gdzie habilitantka może się wykazać znaczącymi publikacjami są uproszczone formy opodatkowania. Zagadnienie to było przedmiotem jej doktoratu i to zapewne spowodowało, że autorka dalej na ten temat pisze. Są to fachowe opracowania, które nie tylko wskazują problemy praktyczne związane ze stosowaniem przepisów regulujących ryczałty podatkowe, ale także wskazują na sposób ich rozwiązania. Do tej grupy jej opracowań należy zaliczyć wspomnianą już monografię pt. *Uproszczone formy opodatkowania dochodów* (Siedlce 2017). Jest to rzetelna analiza wszystkich form zryczałtowanych, gdzie autorka wykazuje się dużą znajomością podejmowanej problematyki.

Do podobnych konkluzji można dojść po lekturze rozdziału w monografii pt. *Uproszczone formy opodatkowania – zagadnienia ogólne* (w:) red. A. Pomorska, P. Smoleń, J. Stelmasiak, A. Gorgol, *Prawo finansowe w warunkach członkostwa Polski w Unii Europejskiej*, Lublin 2011, s. 441 – 451. Autorka zajmuje się tam teoretycznymi aspektami tworzenia i funkcjonowania uproszczonych form opodatkowania. Dobrze się stało, że przedmiotem zainteresowań habilitantki stał się podatek tonażowy. Jest to dziwna konstrukcja opodatkowania uproszczonego, odbiegająca od typowych ryczałtów podatkowych. Podatek ten jest pomijany w literaturze przedmiotu, chociaż jego realizacja może wywoływać problemy praktyczne. Dostrzega to autorka w rozdziałach monografii: *Rola podatku tonażowego w*

polskim systemie podatkowym (w:) red. D. Strus, A. Duk – Majewska, *Administracja. Samorząd. Prawo*, Warszawa – Siedlce 2014, s. 187 – 196 oraz *Miejsce podatku tonażowego w polskim systemie podatkowym* (w:) red. M. Duda, M. Münnich, A. Zdunek, *Stanowienie i stosowanie prawa podatkowego – wpływ prawa wspólnotowego na polskie prawo podatkowe*, Lublin 2011, s. 255 – 273; artykuły: *Zmiany w podatku tonażowym*, *Przegląd Prawa Publicznego*, marzec 2015, nr 3, s. 74 – 84 oraz fragmentach dwóch podręczników: *Podatek tonażowy* (w:) red. W. Wójtowicz, *Zarys finansów publicznych i prawa finansowego*, Warszawa 2017, s. 312 – 316; *Podatek tonażowy* (w:) red. W. Wójtowicz, *Zarys finansów publicznych i prawa finansowego*, Warszawa 2014, s. 257 – 260.

Poza podatkiem tonażowym habilitantka skrytykowała sposób wprowadzania w życie także podatku węglowodorowego - zob: *Słabość procesu legislacyjnego na przykładzie wybranych podatków* (w:) red. B. Kucia - Guściora, M. Münnich, A. Zdunek, R. Zieliński, *Stanowienie i stosowanie prawa podatkowego – ocena i kierunki zmian*, Lublin 2016, s. 113 – 130. Autorka trafnie wskazuje na poważne mankamenty procedury wprowadzenia do systemu nieprzemyślanych świadczeń. Dobrze się stało, że podatek węglowodorowy już nie obowiązuje, ponieważ nie było sensu jego utrzymywania w systemie podatkowym.

Karta podatkowa jako forma uproszczonego opłacania podatku dochodowego została przez habilitantkę przedstawiona we fragmentach podręczników: *Karta podatkowa* (w:) red. W. Wójtowicz, *Zarys finansów publicznych i prawa finansowego*, Warszawa 2017, s. 341 - 346; *Karta podatkowa* (w:) red. W. Wójtowicz, *Zarys finansów publicznych i prawa finansowego*, Warszawa 2014, s. 283 - 287. Jest to świadczenie bardzo często pomijane w opracowaniach tego typu, a szkoda, ponieważ stanowi znaczne uproszczenie dla osób prowadzących w niewielkim zakresie działalność usługowo-produkcyjną.

Ryczałty podatkowe są także po części przedmiotem opracowania pt.: *The influence of Poland's accession to the European Union on the rules of granting tax payment reliefs to entrepreneurs – selected issues* (w:) red. P. Smoleń, *Selected issues in taxation and tax authorities in Central Europe*, Lublin 2016, s. 193 – 199. Autorka wskazała w nim na wpływ, jaki miało wejście Polski do UE na regulacje prawne w zakresie uproszczonego opodatkowania dochodu, zwłaszcza w odniesieniu od osób fizycznych nie mających miejsca zamieszkania w Polsce.

Całkowicie pomijaną w piśmiennictwie problematykę uproszczonego płacenia podatku przez rolników dokonujących sprzedaży własnych produktów habilitantka podjęła w: *Taxation of sale conducted by a farmer engaged in agricultural activity - current state and perspectives*

for changes (w:) red. M. Burzec, P. Smoleń, *Essential problems with taxation of agriculture*, Lublin 2017, s. 37-50. Poza analizą regulacji dotyczących tego zagadnienia, autorka zwraca uwagę na potrzebę ich zmiany i przedstawia własne propozycje.

Przegląd opracowań habilitantki dotyczących prawno-finansowych instrumentów wsparcia osób niepełnosprawnych, a także uproszczonych form opodatkowania wskazuje na jej dużą wiedzę nie tylko w zakresie regulacji prawnych, ale również tego w jaki sposób są stosowane. Należy podkreślić, że w obu przypadkach są to zagadnienia, które nie są często poruszane w literaturze przedmiotu. W tym kontekście należy uznać, że są one ważne dla rozwoju nauki prawa finansowego i prawa podatkowego.

Dokonując oceny dorobku naukowego habilitantki należy zwrócić uwagę na brak jej aktywności w zakresie pozyskiwania grantów badawczych. Nie uzyskała ona, co wynika z autoreferatu, żadnego grantu, ani też nie wzięła udziału jako uczestnik w takim grantcie. Od osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego wymaga się – i słusznie – wykazania przynajmniej widocznego zaangażowania w proces zdobywania środków finansowych na realizowane badania. W tym kontekście habilitantka nie wspomina nawet o złożonych przez nią wnioskach o granty. Habilitantka w sposób dosyć niejasny wskazuje, że od 2019 r. uczestniczy w realizacji tematów badawczych: *Gospodarka i finanse publiczne* oraz *Administracja i polityki publiczne*. Nie wspomina jednak, na czym jej uczestnictwo polega, w jaki sposób te badania są finansowane oraz czym się ona zajmuje w ramach tak ogólnie określonych problemów badawczych. W mojej ocenie badania te są finansowane z budżetu uczelni, co zwalnia osoby je realizujące od starań o finansowanie zewnętrzne. Niemniej trzeba wskazać, że umiejętność uzyskiwania finansowania zewnętrznego badań naukowych powinna cechować każdego pracownika naukowego.

Kończąc omawianie dokonań naukowych habilitantki należy zwrócić uwagę na jej aktywny udział w konferencjach i seminariach naukowych. Po uzyskaniu stopnia doktora habilitantka wzięła udział w 26 konferencjach oraz w 24 seminariach naukowych. Warto podkreślić, że niektóre z tych wydarzeń naukowych były przez nią organizowane.

Konkluzja

W konkluzji pragnę stwierdzić, że dorobek naukowy Katarzyny Wojewody-Buraczyńskiej, a zwłaszcza jej rozprawa habilitacyjna, uzasadnia ubieganie się o stopień naukowy doktora habilitowanego. Pomimo pewnych zastrzeżeń, uważam, że spełnione

zostały wynikające z powołanej ustawy wymagania niezbędne do dopuszczenia jej do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Leonek